

HEEMKUNDEVERENIGING SINT GEERTRUID i.s.m. de Archeologische Vereniging Limburg (sectie LGOG)

Op 4 maart a.s. organiseert de Heemkundevereniging Sint Geertruid ter gelegenheid van haar 25-jarig bestaan een archeologische middag, waarbij de prehistorie van Sint Geertruid e.o. centraal zal staan. De vereniging is erg verheugd dat o.a. twee uit Sint Geertruid afkomstige archeologen hun medewerking aan deze middag zullen verlenen. Het programma ziet er als volgt uit:

LEZING 1

Wil Roebroeks

Hoogleraar archeologie van de oude steentijd aan de Universiteit Leiden

Wat weten we van de vroegste bewoners van 'De Hej'?

De vroegste duidelijke sporen van bewoning in Zuid-Limburg zijn een slordige 300,000 jaar oud. Daarbij gaat het bijna uitsluitend om eenvoudige (maar: efficiënte) stenen werktuigen, hier achtergelaten door vroege Neandertalers, die ook op 'De Hej'/De Kaap in Sint Geertruid actief waren. Het is echter waarschijnlijk dat in de Euregio vanaf minstens een half miljoen jaar geleden af en toe groepjes vroege mensachtigen rondliepen. Wanneer we ons een 100.000 jaar of 200.000 jaar terug in de tijd zouden kunnen verplaatsen, op 'De Hej', wat zouden we dan zien van die menselijke aanwezigheid? Ik denk eigenlijk de meeste tijd helemaal niets, omdat het om zeer mobiele mensachtigen ging, die veel rondtrokken. Wat weten we van het leven van die vroege mensachtigen in het algemeen en die van 'De Hej' in het bijzonder? Waren ze zoveel anders dan wij nu denken te zijn, of dan de landbouwers die 6000 jaar geleden de bekende vuursteenmijnen exploiteerden in wat nu het Savelsbos is? En hoe onderzoek je dat soort vragen als archeoloog?

LEZING 2

Luc Amkreutz

Conservator collectie Nederland prehistorie van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden

Tijdreizen rondom Sint Geertruid

Mocht er ooit een tijdmachine uitgevonden worden, dan kan de reiziger naar het verleden in Sint-Geertruid zijn hart ophalen. Met name het spoorboekje van de Prehistorie biedt een indrukwekkend aantal haltes rondom dit dorpje in het mergelland. Vlieg naar de warme Krijtzee miljoenen jaren geleden en zwem met Mosasaurussen, of bespiedt in de kou van de ijstijden, samen met een kleine groep Neanderthalers de kuddes rendieren vanaf de plateaus. Mocht dat te primitief zijn dan kunt u ook een kijkje nemen bij de eerste industrie van Nederland en zo een 6000 jaar geleden de handen uit de mouwen steken bij het winnen van 20.000.000 kilo vuursteen. Wat dichterbij huis ziet u misschien de legioenen van Caesar langskomen of ontdekt u het geheim van de Henkeput. In deze lezing neemt de spreker u mee op een reis door het mergelland rondom Sint-Geertruid, waarbij een aantal verhalen over het verre verleden en de ontdekkers ervan uit de doeken wordt gedaan. Het zal blijken dat dit kleine dorpje en zijn omgeving zowel nationaal als internationaal een imposante rol spelen in onze kennis over het verleden.

LEZING 3

JOSÉ SCHREURS EN JAN-WILLEM DE KORT

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)

SPEURTOCHT NAAR DE GRAVERS VAN DE VUURSTEENMIJNEN

De vuursteenmijnen van Rijckholt-St. Geertruid zijn wereldberoemd. Meer dan honderd jaar geleden zijn ze ontdekt en ze hebben veel onderzoekers uit binnen- en buitenland hier naartoe gebracht. De vuurstenen bijlen en messen die er gemaakt zijn worden tot op honderden kilometers afstand aangetroffen. Over wie de mijnen aangelegd hebben, waar deze mensen woonden en wat ze deden nabij de mijnen tasten we echter nog in het duister. Om daar meer over te weten te komen heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) de afgelopen vier jaar archeologisch onderzoek uitgevoerd in de omgeving van de mijnen. Hoewel de mijnen inmiddels goed bekend zijn is de zoektocht naar sporen van de verblijfplaatsen en andere plekken minder eenvoudig. Wat weten we van deze mensen, wat kunnen we er van terug vinden en hoe pakken we dat aan? In de lezing wordt u meegenomen in de speurtocht naar de mensen die zo'n 6000 á 5000 jaar geleden op de Kaap verbleven.

De middag staat onder leiding van Jean Pierre de Warrimont van de Archeologische Vereniging Limburg (AVL).

De lezingen worden gehouden in de Fanfarezaal van Sint Geertruid, Dorpstraat 29. Parkeergelegenheid op het grote parkeerterrein aan de Julianaweg, op 100 meter afstand van de fanfarezaal. Aanvang stipt 13.30 uur. De toegangsprijs is 2 Euro.

Voor nadere informatie:

Frans Roebroeks
Heemkundevereniging Sint Geertruid
Valkenburgerweg 2
6265 BD Sint Geertruid
tel. (kantooruren): 043-3285560
E: f.roebroeks@home.nl